ประเทศไทย
THAILAND

DISCOVER *the* TREASURES *of a* KINGDOM

แม่ฮ่องสอน

จัดทำโดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดชายแดนจังหวัดหนึ่งซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกสุดของภาคเหนือ ห่างจากกรุงเทพฯ 924 กิโลเมตร มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 12,681 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันจังหวัดแม่ฮ่องสอนแบ่งการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ กับ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอแม่สะเรียง อำเภอขุนยวม อำเภอปาย อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอสบเมยและกิ่งอำเภอปางมะผ้า มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับรัฐฉานของสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า
ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก ติดต่อกับสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า

แม่ฮ่องสอนได้ชื่อว่าเมืองสามหมอก เนื่องจากเป็นเมืองในหุบเขาล้อมรอบด้วยภูเขาสลับซับซ้อนทอดขนานไปกับทิวเขาถนนธงชัยและทิวเขาแดนลาว ฉะนั้น ไม่ว่าจะเป็นฤดูหนาว ฤดูร้อน ฤดูฝน ก็จะถูกปกคลุมด้วยหมอกตลอดทั้งปี ความสวยงามของธรรมชาติป่าเขาประกอบไปด้วยเทือกเขาสลับซับซ้อนและป่าไม้นานาพันธุ์จนนักท่องเที่ยวเล่าขานกันอยู่เสมอว่าเปรียบเสมือนกับเป็นสวิตเซอร์แลนด์ของเมืองไทย

การเดินทางสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

แม่ฮ่องสอนในอดีตเคยเป็นเมืองที่เร้นลับและแสนทุรกันดารในสายตาของนักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป เนื่องจากเดิมนั้นการเดินทางเข้าสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีถนนเพียงสายเดียว คือ ทางหลวงหมายเลข 108 ซึ่งตัดจากจังหวัดเชียงใหม่ผ่านอำเภอหางดง อำเภอสันป่าตอง อำเภอจอมทอง อำเภอฮอด อำเภอแม่สะเรียง อำเภอแม่ลาน้อย และอำเภอขุนยวม มาถึงอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน รวมระยะทางประมาณ 349 กิโลเมตร เส้นทางสายนี้เป็นทางตัดขึ้นเขาสูง มีความสวยงามและมีความคดโค้งนับได้มากถึง 1,864 โค้ง ในปัจจุบันมีถนนจากจังหวัดเชียงใหม่ถึงแม่ฮ่องสอนเพิ่มขึ้นอีกสายหนึ่ง คือทางหลวงหมายเลข 1095 หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่าเส้นทางสายแม่มาลัย-ปาย ตัดจากอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ถึงอำเภอปายจังหวัดแม่ฮ่องสอน เส้นทางสายนี้ช่วยย่นระยะทางเดินรถจากเชียงใหม่ถึงแม่ฮ่องสอนได้กว่าร้อยกิโลเมตร เหลือระยะทางเพียง 245 กิโลเมตร นอกจากนี้ เส้นทางนี้ยังเป็นเส้นทางผ่านไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ด้วย อาทิ ห้วยน้ำดัง และถ้ำต่างๆ ปัจจุบันเป็นถนนราดยางอย่างดีตลอดสาย และหากนักท่องเที่ยวสนใจเดินทางจากจังหวัดตากไปยังจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยไม่แวะเข้าจังหวัดเชียงใหม่ก็สามารถเดินทางได้ตามทางหลวงหมายเลข 1085 ผ่านอำเภอแม่สอด-แม่ระมาด-ท่าสองยาง-แม่เงา ถึงอำเภอแม่สะเรียง มีระยะทางประมาณ 230 กิโลเมตร เป็นทางราดยาง

การเดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง

จากกรุงเทพฯ มีรถโดยสารประจำทาง ทั้งธรรมดา และปรับอากาศ ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต) ไปแม่ฮ่องสอนทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 13 ชั่วโมง รายละเอียดติดต่อ เมืองเหนือยานยนต์ทัวร์ โทร. 2454439, 2785392 และที่แม่ฮ่องสอนติดต่อโรงแรมเมธี โทร. (053) 611121

จากเชียงใหม่ มีรถโดยสารประจำทางวิ่งตามเส้นทางสายเชียงใหม่-ฮอด-แม่สะเรียง-ขุนยวม (ทางหลวงหมายเลข 108) และเส้นทางสายเชียงใหม่-ปาย (ทางหลวงหมายเลข 107 และ 1095) ไปยังแม่ฮ่องสอนทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 6-7 ชั่วโมง รายละเอียดติดต่อ โทร. (053) 242664, 241574

การเดินทางโดยเครื่องบิน

บริษัทการบินไทย มีบริการเที่ยวบินระหว่างกรุงเทพฯ-เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน-รายละเอียดติดต่อ โทร. 2800070, 2800080, 2800090 ที่เชียงใหม่ โทร. (053) 211044-7 และแม่ฮ่องสอน โทร. (053) 611297, 611020

บริษัทบางกอกแอร์เวยส์ มีบริการเที่ยวบินตรงระหว่างกรุงเทพฯ-แม่ฮ่องสอน รายละเอียดติดต่อ โทร. 2293456 และที่แม่ฮ่องสอน โทร. (053) 611784

สิ่งที่น่าสนใจและสถานที่ท่องเที่ยว

แม้ว่าการเดินทางเข้าสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอนจะสะดวกขึ้นมากในปัจจุบัน แต่ก็มิได้ทำให้ความเป็นอยู่ที่เคยสงบเงียบและการดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายของชาวแม่ฮ่องสอนเปลี่ยนแปลงไปมากนัก ฉะนั้น นอกจากสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งมีอยู่มากมายทั้งที่เป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุอันเป็นศิลปวัฒนธรรมประเพณีนับตั้งแต่บ้านเรือนที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวหรือสองชั้นแบบโบราณหรือบ้านแบบไทยใหญ่ สร้างด้วยไม้ มีใต้ถุนสูง หลังคามุงด้วยใบตองตึง ตลอดจนการแต่งกายแบบพื้นเมืองซึ่งเรียกกันว่าชุดไต คือผู้ชายนุ่งกางเกงคล้ายกางเกงจีนหรือกางเกงชาวเล สวมเสื้อคอกลม แขนยาวป้ายแบบจีน ผู้หญิงนุ่งผ้าถุงยาว สวมเสื้อทรงกระบอกตัวสั้นเพียงเอวภาษาที่ใช้และแม้กระทั่งอาหารการกินของชาวเมืองสิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นเสน่ห์ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเยี่ยมชมจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นอย่างมากและเดินทางกลับด้วยความประทับใจ

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

หนองจองคำ เป็นสวนสาธารณะตั้งอยู่ใจกลางเมือง เป็นหนองน้ำที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีน้ำตลอดปี เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวเมืองและนักท่องเที่ยว และใช้เป็นสถานที่จัดงานประเพณีที่สำคัญๆ ของจังหวัดด้วย

วัดพระธาตุดอยกองมู มีชื่อเรียกแต่เดิมว่าวัดปลายดอน ตั้งอยู่บนดอยกองมูทางทิศตะวันตกของตัวเมืองแม่ฮ่องสอน เป็นปูชนียสถานคู่บ้านคู่เมืองที่สำคัญที่สุด ประกอบด้วยพระธาตุเจดีย์ที่สวยงาม 2 องค์ พระเจดีย์องค์ใหญ่สร้างโดย "จองต่องสู่" เมื่อ พ.ศ. 2403 ส่วนพระธาตุเจดีย์องค์เล็กสร้างเมื่อ พ.ศ. 2417 โดย "พญาสิงหนาทราชา" เจ้าผู้ครองแม่ฮ่องสอนคนแรก จากวัดพระธาตุดอยกองมูนี้สามารถมองเห็นภูมิประเทศและสภาพตัวเมืองแม่ฮ่องสอนได้อย่างชัดเจนและสวยงามมาก ปัจจุบันมีถนนราดยางขึ้นสู่พระธาตุดอยกองมูเป็นระยะทางราว 5 กิโลเมตร วัดนี้มีงานเทศกาลประจำปีหลายงาน เช่น ในวันปีใหม่ วันสงกรานต์ โดยเฉพาะในวันออกพรรษาจะมีการตักบาตรดาวดึงส์ หรือตักบาตรเทโวด้วย

วัดหัวเวียงหรือวัดกลางเมือง ตั้งอยู่ที่ถนนสีหนาทบำรุงตำบลจองคำ อำเภอเมือง (อยู่ติดกับตลาดเช้าบริเวณสี่แยกไฟแดง) เป็นวัดที่ตั้งอยู่ใจกลางเมือง สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2406 เป็นที่ประดิษฐานของพระเจ้าพาราละแข่ง ซึ่งเป็นพระพุทธรูปทรงเครื่องประจำเมืองที่งดงามมาก มีประวัติว่าหล่อจำลองจาก "พระมหามุนี" ซึ่งเป็นเจ้าพาราละแข่งองค์จริง ณ เมืองมัณฑะเลย์ ประเทศพม่า โดยลุงจองโพหย่า เดินทางไปนิมนต์มา พระเจ้าพาราละแข่งองค์นี้สร้างเป็นท่อนๆ ทั้งหมด 9 ท่อน ล่องมาตามแม่น้ำปาย แล้วนำมาประกอบที่วัดพระนอนและนำมาประดิษฐานที่วัดหัวเวียง หรือวัดกลางเวียง หรือวัดกลางเมือง จนกระทั่งปัจจุบันนี้ ชาวแม่ฮ่องสอนถือว่าเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองงองค์หนึ่ง

วัดจองคำ อยู่บริเวณสวนสาธารณะหนองจองคำ เป็นวัดเก่าแก่สร้างเมื่อ พ.ศ. 2340 โดยช่างฝีมือชาวไทยใหญ่ มีศิลปะแบบต่างๆ ซึ่งเป็นศิลปะแบบไทยใหญ่ที่แปลกและงดงามมาก หลังคาวัดเป็นรูปปราสาท เพราะมีคติว่าปราสาทเป็นของสูง ผู้ที่ประทับอยู่ในปราสาทควรจะเป็นพระมหากษัตริย์หรือตัวแทนพระศาสนาจึงเป็นที่ประดิษฐานของหลวงพ่อโต มีขนาดหน้าตักกว้าง 4.85 เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 2477 โดยช่างฝีมือชาวพม่า และมีพระพุทธรูปขนาดใหญ่ซึ่งจำลองมาจากพระศรีศากยมุนีที่วิหารวัดสุทัศน์ ประดิษฐานไว้เป็นพระประธานของวัด เหตุที่เรียกชื่อวัดจองคำ เนื่องจากเสาวัดประดับด้วยทองคำเปลว

วัดจองกลาง ตั้งอยู่เคียงข้างกับวัดจองคำ ภายในวิหารมีแท่นบูชาตั้งพระพุทธสิหิงค์จำลองปิดทองเหลืองอร่ามไปทั้งองค์ มีสิ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก เช่น ตุ๊กตาแกะสลักด้วยไม้เป็นรูปคนและสัตว์เกี่ยวกับพระเวสสันดรชาดก ฝีมือแกะสลักของช่างชาวพม่าจำนวน 37 ตัว ซึ่งนำมาจากพม่าตั้งแต่ พ.ศ. 2412 นอกจากนี้ทางด้านจิตรกรรมยังมีภาพวาดบนแผ่นกระจกเรื่องพระเวสสันดรชาดกและภาพประวัติเจ้าชายสิทธัตถะ ตลอดจนภาพแสดงให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคนสมัยนั้นหลายภาพ มีคำบรรยายใต้ภาพเป็นภาษาพม่า และมีบันทึกบอกไว้ว่าเป็นฝีมือของช่างไทยใหญ่จากมัณฑะเลย์

วัดพระนอน ตั้งอยู่เชิงดอยกองมู เป็นที่ประดิษฐานพระนอนองค์ใหญ่ สร้างด้วยศิลปะไทยใหญ่ พ.ศ. 2418 และเป็นพระนอนองค์ขนาดยาว 12 เมตร ซึ่งมีพุทธลักษณะงดงามมาก ตามประวัติเล่าว่าพระนางเมียะภริยาของพญาสิงหนาทราชาเป็นผู้สร้างขึ้น ภายในบริเวณมีรูปปั้นสิงโตขนาดใหญ่ 2 ตัวเคียงข้างกันอยู่ระหว่างทางที่จะขึ้นไปนมัสการพระธาตุกองมู เป็นสิงโตที่มีลักษณะงดงามและสมบูรณ์มาก สร้างโดยพระนางเมียะตัวหนึ่งและโดยพญาสิงหนาทราชาตัวหนึ่ง นอกจากนี้ภายในวัดยังมีการสอนวิปัสนาอีกด้วย

วัดถ้ำก่อ (ภาษาไตแปลว่าดอกบุนนาค) ตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับวัดพระนอน เป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคู่เมืองแม่ฮ่องสอน สร้างเมื่อ พ.ศ. 2433 มีลักษณะสถาปัตยกรรมที่งดงามไม่แพ้วัดอื่น โดยเฉพาะลักษณะพิเศษที่มีหลังคาคลุมทางเดินตั้งแต่ซุ้มทางเข้าไปสู่ศาลา นอกจากนี้ยังมีตำราภาษาไทยใหญ่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยใหญ่กับเจ้าอโนรธามังช่อ ปัจจุบันได้รับการแปลเป็นภาษาไทยโดยพระมหาบุญรักษ์ สุปัญโญ ท่านเจ้าอาวาสวัดนี้

เขื่อนผลิตไฟฟ้าพลังน้ำผาบ่อง อยู่ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนไปทางทิศใต้ประมาณ 12 กิโลเมตร เป็นเขื่อนกั้นลำน้ำแม่ละมาดและผลิตกระแสไฟฟ้าใช้ในตัวเมืองแม่ฮ่องสอน บริเวณตัวเขื่อนมีศาลาพักร้อนเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจและอากาศสบายมีลมพัดตลอดเวลา

บ่อน้ำร้อน ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนมีบ่อน้ำร้อนเจือปนแร่กำมะถัน 2 แห่ง คือ บ้านผาบ่อง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 1 ตำบลผาบ่อง (เส้นทาง 108 ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 258-259) มีบริเวณพื้นที่ 8 ไร่ ได้จัดสถานที่ไว้อย่างสวยงาม และมีห้องอาบน้ำไว้บริการด้วย อีกแห่งหนึ่งคือที่หมู่บ้านห้วยโป่ง มีพื้นที่ 2 ไร่

น้ำฮูหายใจ อยู่ในเขตบ้านหัวน้ำแม่สะกึด ตำบลผาบ่อง ห่างจากตัวเมืองประมาณ 9 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินเท้า จากบ้านหัวน้ำแม่สะกึดประมาณ 3-4 ชั่วโมง มีลักษณะเป็นแอ่งน้ำขนาดเล็กๆ อยู่ในถ้ำและจะมีน้ำไหลออกมาจากถ้ำทุกๆ 45 นาที ก่อนที่น้ำจะไหลทุกครั้งจะมีเสียงดังคล้ายเสียงลมหายใจ ชาวบ้านจึงเรียกว่า "น้ำฮูหายใจ"

กะเหรี่ยงคอยาว หรือชนเผ่าปาดอง เป็นชาวเขาเผ่าหนึ่งอาศัยอยู่ลึกเข้าไปในดินแดนพม่า (ติดต่อกับเขตบ้านน้ำเพียงดินของประเทศไทย) ชาวปาดองยังชีพด้วยการเกษตรกรรม ปลูกข้าว ใบชา ยาสูบ ส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาพุทธกับถือผี หญิงสาวชาวปาดองจะสวมห่วงทองเหลืองที่คอและแขนขา และจะเพิ่มจำนวนห่วงมากขึ้นเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้น การสวมห่วงค้ำคอไว้ตลอดเวลา ห่วงจะดันให้คอดูยาวกว่าปกติ แต่เคยมีการพิสูจน์ในวงการแพทย์โดยการเอ็กซเรย์ได้ผลออกมาว่า ความจริงแล้วคอของปาดองจะไม่ยาวขึ้นกว่าคนธรรมดา กระดูกคอยังคงเท่าเดิม

แต่ห่วงจะไปกดกระดูกช่วงไหลให้ลู่ต่ำลงไปจนดูว่าคอยาวกว่าปกติ

การเดินทางไปเยี่ยมชมเผ่าปาดอง สามารถติดต่อได้ที่ แม่ฮ่องสอน รีสอร์ท โทร. (053) 611406 และริมน้ำกลางดอยรีสอร์ท โทร. (053) 612142

บ้านน้ำเพียงดิน อยู่ในเขตตำบลผาบ่อง เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมล่องเรือตามลำน้ำปายผ่านบ้านห้วยเดื่อ ไปจนถึงบ้านน้ำเพียงดินโดยเรือหางยาว ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง หรือโดยล่องแพใช้เวลา 1 วันเต็ม ตลอดเส้นทางที่ล่องเรือไปตามลำน้ำจะผ่านระลอกน้ำที่ลดระดับลดหลั่นกันไปคล้ายธารน้ำตก นับเป็นทัศนียภาพที่งดงามแปลกตา ที่บ้านน้ำเพียงดินนี้สามารถชมกระเหรี่ยงคอยาวเผ่าปาดองและยังสามารถชมได้ที่บ้านในสวย ซึ่งห่างจากตัวอำเภอเมือง 23 กิโลเมตร จากบ้านน้ำเพียงดินนี้ใช้เวลาล่องเรือไม่นานก็เข้าเขตสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่าและถึงบริเวณที่เรียกกันว่า "ผาห่มน้ำ" ซึ่งเป็นอีกจุดหนึ่งที่นักท่องเที่ยวนิยมไปกันเสมอ

วนอุทยานน้ำตกผาเสื่อ ตั้งอยู่ในเขตตำบลหมอกจำแป่ ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอน ตามเส้นทางสู่อำเภอปาย (เส้นทาง 1095) เป็นระยะทาง 18 กิโลเมตร และแยกไปตามทางขึ้นสู่พระตำหนักปางตอง น้ำตกแห่งนี้ไหลลงมาจากน้ำตกแม่สะงาในพม่า มี 6 ชั้น ชั้นบนสุดอยู่ในป่าลึกเข้าไป ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง คือน้ำตกแม่สะงาจากลางถัดออกมาเป็นชั้นผายาว ผาลาด ผาเสื่อ ผาตั้ง และผาฮ้อม ชั้นที่คนนิยมเที่ยวมากที่สุดคือผาเสื่อ ซึ่งมีน้ำตกลงมากระทบแผ่นหินกระเด็นเป็นฝอยและสองข้างน้ำตกมีแผ่นหินลักษณะคล้ายเสื่อปูลาดอยู่จำนวนมาก น้ำตกนี้มีขนาดใหญ่และน้ำมากตลอดปี น้ำมากที่สุดในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน

พระตำหนักปางตอง อยู่ในเขตตำบลหมอกจำแป่ ห่างจากอำเภอเมือง 50 กิโลเมตร สามารถเดินทางไปโดยใช้เส้นทางสายห้วยขาน-บ้านนาป่าแปก ซึ่งเป็นทางขึ้นเขาชันตลอดเวลา ตัวเรือนประทับแรมตั้งอยู่บนยอดเขาสูงที่บ้านปางตองในโครงการพัฒนาพื้นที่สูงปางตอง มีทิวทัศน์บริเวณสองข้างทางที่สวยงาม ทางรถยนต์เข้าถึงและสามารถเดินทางไปสู่หมู่บ้านแม้วนาป่าแปก ซึ่งเป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่าแม้วที่สุขสงบและน่ารักมาก เลยต่อจากหมู่บ้านแม้วนี้ก็จะสามารถไปถึงหมู่บ้านแม่ออ ซึ่งเป็นหมู่บ้านชายแดน ไทย-พม่า และมีกองกำลังกองพล 93 ตั้งอยู่ เป็นบริเวณที่สูงอากาศเย็น และมีทิวทัศน์ที่น่าชมยิ่ง

เรือนประทับแรมโป่งแดง อยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศใต้ประมาณ 4 กิโลเมตร ตั้งอยู่ภายในศูนย์โครงการพัฒนาตามพระราชดำริท่าโป่งแดง ซึ่งทำการทดลองเพาะปลูกพืชผลไม้ต่างๆ และเลี้ยงหม่อนไหม แยกไปทางซ้ายมือประมาณ 2 กิโลเมตร มีเรือนประทับแรมสำหรับเสด็จประทับและพักผ่อนพระอิริยาบถ ตัวเรือนประทับแรมตั้งอยู่บนเนินเขาเล็กๆ ด้านหน้ามีแม่น้ำปายไหลผ่านรอบๆ เรือนประทับมีไม้ดอกไม้ประดับปลูกไว้อย่างสวยงาม บรรยากาศเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ

น้ำตกซู่ซ่า อยู่ในเขตบ้านแม่สุยะ ตำบลห้วยผา เป็นน้ำตกที่ทะลุจากซอกเขาเป็นทางยาวประมาณ 100 เมตร ขนานไปกับลำน้ำ

วนอุทยานถ้ำปลา ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยผา ตำบลห้วยผา ห่างจากตัวเมืองประมาณ 17 กิโลเมตร ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1095 (แม่ฮ่องสอน-ปาย) เส้นทางราดยางเรียบร้อยสามารถเดินทางไปชมได้ทุกฤดูกาล บริเวณโดยรอบเป็นลำธารและป่าเขา ถ้ำปลาตั้งอยู่บริเวณเชิงเขามีลักษณะเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่กว้างประมาณ 2 เมตร ลึก 1.50 เมตร ภายในแอ่งน้ำมีน้ำไหลออกจากถ้ำใต้ภูเขาอยู่ตลอดเวลา และมีปลาตัวโตๆ อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เรียกชื่อว่าปลามุงหรือปลาคัง หรือปลาพลวง เป็นปลามีเกล็ดขนาดใหญ่ในวงศ์เดียวกับปลาคาร์พ และถึงแม้จะมีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ก็ไม่มีใครกล้าทำอันตราย เนื่องจากมีความเชื่อว่าเป็นปลาเจ้า หากใครนำไปรับประทานแล้วจะต้องมีอันเป็นไป ปัจจุบันบริเวณวนอุทยานถ้ำปลาได้รับการปรับปรุงให้เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจสำหรับชาวเมืองและนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม

กิ่งอำเภอปางมะผ้า

สถานศึกษาธรรมชาติ และสัตว์ป่าถ้ำน้ำลอด ตั้งอยู่ที่ตำบลถ้ำลอด กิ่งอำเภอปางมะผ้า เป็นแหล่งโบราณคดีสำคัญ ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มแม่น้ำปาย มีสถานที่น่าสนใจคือ "ถ้ำลอด" ซึ่งมีลำห้วยชื่อ น้ำลาง ไหลลอดภูเขาไปทะลุออกอีกด้านหนึ่ง ทำให้เกิดเป็นถ้ำที่มีหินงอกหินย้อยสวยงาม เป็นถ้ำเก่าแก่ จากการพบเครื่องมือเครื่องใช้โบราณในถ้ำ สันนิษฐานได้ว่ามีอายุประมาณ 2,000 ปีมาแล้ว ภายในถ้ำความยาวประมาณ 1 กิโลเมตร ประกอบด้วยห้องโถงใหญ่อีก 3 ห้อง เรียกชื่อต่างๆ กันคือ "ถ้ำเสาหินหลวง" เป็นถ้ำกว้างใหญ่ มีหินงอกหินย้อยสวยงามมากมาย ตรงกลางห้องโถงมีแท่งหินงอกหินย้อยขนาดใหญ่เป็นจุดเด่น "ถ้ำตุ๊กตา" มีหินงอกเป็นปุ่มปมเล็กๆ คล้ายตุ๊กตาตั้งเรียงรายอยู่มากมาย และด้านหนึ่งของผนังถ้ำยังปรากฏภาพเขียนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ถ้ำนี้เป็นถ้ำที่กว้างและยาวที่สุดในถ้ำลอด ถ้ำสุดท้ายอยู่ด้านทางออกคือ "ถ้ำผีแมน" นอกจากมีหินงอกหินย้อยสวยงามแล้ว ยังเป็นที่พบ ซากโลงศพซึ่งใช้ไม้สักขุด เล่ากันว่าเคยบรรจุเครื่องใช้โบราณประเภทถ้วยชาม หม้อดิน และซากศพ

การเดินทางจากแม่ฮ่องสอน ระยะทาง 77 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 1095 (แม่ฮ่องสอน-ปาย) ถึงประมาณหลัก กม.ที่ 138-139 แล้วแยกเข้าไปตามทางเข้าบ้านถ้ำลอด อีกประมาณ 9 กิโลเมตร

การเข้าชมถ้ำ มีบริการผู้นำทาง พร้อมตะเกียงเจ้าพายุ เนื่องจากในถ้ำมืดมาก ไม่สามารถเข้าเที่ยวชมเองได้ โดยคิดค่าบริการ 100 บาท

เปิดบริการตั้งแต่เวลา 8.00-17.00 น. ทุกวัน

อำเภอปาย

วัดกลาง อยู่ในตำบลเวียงใต้ ภายในวัดมีพระเจดีย์องค์ใหญ่ ศิลปะไทยใหญ่แท้ประดิษฐานอยู่กลางลานวัด มีเจดีย์ทรงมอญรายล้อมโดยรอบ ใต้เจดีย์ทำเป็นซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูปประจำวันเหนือฐานเจดีย์องค์ใหญ่ทำเป็นมณฑปยอดมงกุฎ

วัดน้ำฮู อยู่ที่หมู่ 5 ตำบลเวียงใต้ ห่างจากตัวอำเภอไปทางทิศตะวันตกประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นที่ประดิษฐานของเจ้าพ่ออุ่นเมือง ซึ่งเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ทำด้วยโลหะทองสัมฤทธิ์ หน้าตักกว้าง 28 นิ้ว สูง 30 นิ้ว พระพุทธรูปองค์นี้พระเศียรกลวง ส่วนบนเปิดปิดได้และมีน้ำขังอยู่ เป็นพระพุทธรูปสิงห์สาม อายุประมาณ 500 ปี เมื่อ พ.ศ. 2515 มีพระธุดงค์จากอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ไปนมัสการและสงสัยว่าข้างในพระจะมีน้ำจึงเปิดดูพบว่ามีน้ำจริงๆ ข่าวนี้แพร่ออกไปก็มีผู้คนหลั่งไหลมาขอน้ำไปสักการะ พอน้ำในพระเศียรหมดก็จะมีไหลออกมาอีกในลักษณะซึมออกมาตลอดเวลา

น้ำตกหมอแปง อยู่หมู่ที่ 4 บ้านหมอแปง ตำบลแม่นาเติง เดินทางโดยรถยนต์ได้สะดวกและมีชาวเขาเผ่ามูเซอแดงอาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง บริเวณรอบน้ำตกมีป่ายางร่มรื่นอยู่ห่างจากตัวอำเภอปายประมาณ 8-9 กิโลเมตร ใกล้กับน้ำตกหมอแปง เป็นน้ำตกม่วงสร้อย แต่ทางเข้ายังไม่สะดวก

กองแลน อยู่ในเขตบ้านร้อยแหย่ง ห่างจากอำเภอประมาณ 7 กิโลเมตร ลักษณะเป็นหน้าผาสูงที่ถูกกัดเซาะ (คล้ายกับแพะเมืองผี จังหวัดแพร่) เป็นบริเวณกว้างประมาณ 5 ไร่เศษ และอยู่ติดกับเส้นทางสายแม่มาลัย-ปาย สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล

น้ำพุร้อนเมืองแปง อยู่บริเวณบ้านเมืองแปง ตำบลเมืองแปง เป็นบ่อน้ำพุร้อนขนาดใหญ่ ห่างจากอำเภอปาย ประมาณ 35 กิโลเมตร อุณหภูมิของน้ำร้อนถึง 95 องศาเซลเซียส และพลุ่งขึ้นเป็นระยะๆ

หมู่บ้านกะเหรี่ยงแม่ปิง อยู่ที่หมู่ที่ 4 ตำบลแม่ฮี้ ชาวบ้านเผ่านี้ มีภาษาเขียนของตนเองและมีความเจริญด้านอารยธรรมสูง การคมนาคมสามารถเดินทางได้โดยรถยนต์

เจดีย์พระธาตุแม่เย็น อยู่ที่บ้านแม่เย็น ตำบลแม่ฮี้ เป็นเจดีย์ที่สร้างสมัยใดไม่ปรากฏ ตั้งอยู่บนเนินสูงและเมื่อขึ้นไปนมัสการองค์พระธาตุแม่เย็นจะมองเห็นทิวทัศน์ของอำเภอปายโดยทั่วถึง เป็นจุดสังเกตของผู้โดยสารเครื่องบินว่าเข้าเขตอำเภอปายแล้ว

ห้วยจอกหลวง เป็นแหล่งอนุรักษ์ต้นน้ำห้วยจอกหลวง อยู่บริเวณป่าแม่ยะ ตำบลแม่ฮี้ มีการปลูกไม้ดอกเมืองหนาวหลายชนิดและออกดอกในฤดูหนาว ตั้งอยู่บนภูเขาและมีทิวทัศน์สวยงามมาก อยู่ห่างจากอำเภอปายประมาณ 43 กิโลเมตร ฤดูกาลที่เหมาะแก่การท่องเที่ยวคือฤดูหนาว

อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 179.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 112,187.5 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นเทือกเขาและภูเขาสูงสลับซับซ้อนมีภูเขาที่สูงที่สุดคือดอยช้าง เป็นป่าต้นน้ำลำธาร มีลำห้วยน้อยใหญ่มากมาย มีจุดเด่นที่น่าสนใจ คือ

จุดชมวิวบริเวณห้วยน้ำดัง (ดอยกิ่วลม) ตั้งอยู่ที่ตำบลกึ้ดช้าง อำเภอแม่แตง เป็นที่ตั้งของหน่วยพัฒนาต้นน้ำที่ 2 (ห้วยน้ำดัง) เป็นจุดชมวิวที่สวยงามและมีชื่อเสียงมาก นักท่องเที่ยวจะได้ชมทะเลหมอกในช่วงเช้าตรู่ และคอยชมพระอาทิตย์ขึ้นงดงามมาก

จุดชมวิวดอยช้าง อยู่ทางเหนือของห้วยน้ำดัง เป็นจุดที่สามารถมองเห็นสภาพธรรมชาติของทิวเขาอันสลับซับซ้อน และทะเลหมอกในยามเช้าตรู่

น้ำตกห้วยน้ำดัง เป็นน้ำตกที่เกิดจากลำห้วยน้ำดัง มีโขดหินมากมาย มีความสูงประมาณ 50 เมตร กว้าง 10 เมตร เป็นน้ำตกที่สวยงามมาก มี 3-4 ชั้น

โป่งร้อน อยู่ในป่าแม่ปายฝั่งซ้ายตอนบน ท้องที่ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีเส้นทางลูกรังเข้าไป โดยแยกเข้าทางบ้านแม่ปิง ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร สภาพของโป่งร้อนเป็นบ่อน้ำร้อน น้ำกำลังเดือดเป็นฟองๆ และมีหมอกควันปกคลุมพื้นที่ พร้อมทั้งมีน้ำร้อนไหลเรื่อยๆ ทั่วบริเวณกว้าง มีบ่อใหญ่สองบ่อ นอกนั้นมีลักษณะเป็นน้ำผุดบางจุด ความร้อนประมาณ 80 องศาเซลเซียส และรอบๆ โป่งร้อนเป็นไม้สักที่สมบูรณ์มาก

น้ำตกแม่เย็น อยู่ที่บ้านแม่เย็น ตำบลแม่ฮี้ ห่างจากอำเภอปาย ประมาณ 7 กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดสูง 3 ชั้น และสวยงามที่สุดของอำเภอ การคมนาคมโดยการเดินเท้าใช้เวลา 3-5 ชั่วโมง

การเดินทาง จากแม่ฮ่องสอน ใช้ทางหลวงหมายเลข 1095 ผ่านอำเภอปาย ถึงหลักกิโลเมตรที่ 66 มีทางลูกรังแยกซ้ายเข้าไปอีกประมาณ 6 กิโลเมตร ถึงบริเวณห้วยน้ำดัง และเดินทางต่อไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร จะถึงจุดชมวิวดอยช้าง

ทางอุทยานฯ ยังไม่มีที่พักบริการแก่นักท่องเที่ยว

อำเภอขุนยวม

วัดต่อแพ เป็นวัดเก่าแก่ ตั้งอยู่ที่บ้านต่อแพ ตำบลแม่เงา ห่างจากตลาดขุนยวมประมาณ 7 กิโลเมตร อยู่ทางฝั่งขวาของลำน้ำยวม มีวิหารขนาดใหญ่แบบพม่า สร้างอย่างวิจิตรสวยงามมาก นอกจากนี้ยังมี

เจดีย์ทรงมอญอีกด้วย ตามประวัติเล่าว่าบริเวณนี้แต่เดิมเคยเป็นที่พักและรวมไม้ซุง นักต่อแพเหล่านี้ได้พร้อมใจกันสร้างวัดขึ้นมาแล้วให้ชื่อว่า "วัดต่อแพ"

วัดม่วยต่อ ตั้งอยู่ที่บ้านขุนยวม ตำบลเมืองปอน ระหว่างเขตต่อแดน อำเภอขุนยวม กับอำเภอแม่ลาน้อย โดยแยกเข้าไปจากทางหลวงหมายเลข 108 ประมาณ 800 เมตร ถ้ำนี้มีลักษณะเป็นโพรงปากถ้ำ 5 x 5 เมตร ลึก 10 เมตร และคล้ายห้องโถงขนาดใหญ่ สามารถจุคนได้หลายร้อยคน

อุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุริน มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในเขตอำเภอขุนยวม และอำเภอเมือง มีเนื้อที่ 247,875 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2524 มีจุดเด่นที่น่าสนใจดังนี้

ที่ทำการอุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุริน ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง โดยเดินทางตามทางหลวงหมายเลข 1095 (แม่ฮ่องสอน-ปาย) ไปประมาณ 12 กิโลเมตร ถึงตำบลปางหมู แล้วแยกซ้ายเข้าไปอีก 2.5 กิโลเมตร

โครงการอนุรักษ์สัตว์ป่า-รักษาพรรณไม้ อยู่ติดกับที่ทำการอุทยานฯ เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ประกอบด้วยกรงเพาะเลี้ยงและอนุบาลสัตว์ป่า การรวบรวมพันธุ์ไม้ประจำถิ่นเพื่อการศึกษา และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

น้ำตกแม่สุริน อยู่ในเขตบ้านแม่สุริน ตำบลแม่ยวมน้อย อำเภอขุนยวม การเดินทางใช้ทางหลวงหมายเลข 108 ถึงอำเภอขุนยวม ระยะทาง 60 กิโลเมตร และจากขุนยวมเข้าไปน้ำตกแม่สุริน ระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร เป็นทางลูกรัง น้ำตกแม่สุรินเป็นน้ำตกสวยงามมาก เป็นน้ำตกชั้นเดียวไหลจากหน้าผาสู่หุบเขาด้านล่าง สูงประมาณ 100 เมตร

ยอดดอยปุย อยู่ในเขตบ้านห้วยฮี้ ตำบลห้วยปูลิง เป็นยอดเขาที่สูงมากถึง 1,752 เมตร มีลักษณะเป็นลานกว้างลดหลั่นกันลงมาเป็นชั้นๆ

หนองเขียว มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบบนสันเขาและมีแอ่งน้ำขนาดใหญ่ตามธรรมชาติ มีหญ้าขึ้นปกคลุมเต็มพื้นที่ การเดินทางใช้เส้นทางจากน้ำตกแม่สุรินไปหนองเขียว ประมาณ 12 กิโลเมตร เป็นถนนลูกรังลำลอง ใช้ได้เฉพาะฤดูแล้งเท่านั้น

อุทยานฯมีบริการบ้านพักและอนุญาตให้นำเต็นท์ไปตั้งค่ายพักแรมได้ รายละเอียดติดต่อ กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ โทร. 5790529, 5794842 หรือที่ทำการอุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์ ตู้ ป.ณ. 16 อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58000

ทุ่งบัวตองดอยแม่อูคอ ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลแม่อูคอ อำเภอขุนยวม ตามเส้นทางหมายเลข 108 (แม่ฮ่องสอน-ขุนยวม) ก่อนถึงตัวอำเภอ เล็กน้อยมีทางแยกซ้ายเข้าสู่ทุ่งบัวตองอีก 26 กิโลเมตร เป็นถนนราดยาง มีพื้นที่ครอบคลุมเป็นเขากว้างประมาณ 1 พันไร่ อยู่ในความรับผิดชอบของโครงการพัฒนาป่าไม้ที่สูง หน่วยที่ 5 กองอนุรักษ์ต้นน้ำ ดอกบัวตองที่นี่เมื่อบานพร้อมๆ กันในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม จะเหลืองอร่ามปกคลุมทั่วทั้งภูเขา มีความสวยงามมาก

น้ำตกแม่อูคอ ตั้งอยู่บริเวณดอยแม่อูคอ ก่อนถึงทุ่งบัวตองเล็กน้อย มีทางแยกเข้าสู่น้ำตกประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นน้ำตกชั้นเดียว สูงประมาณ 30 เมตร ตกจากร่องหินขนาดใหญ่ ตอนกลางของสายน้ำมีร่องหินกว้าง สามารถเดินเข้าไปชมม่านน้ำตกได้ เพิ่งค้นพบเมื่อปี 2530

บ่อน้ำร้อนหนองแห้ง อยู่เขตบ้านหนองแห้ง ตำบลเมืองปอน ห่างจากอำเภอประมาณ 15 กิโลเมตร

อำเภอแม่ลาน้อย

ถ้ำแม่หุ อยู่เขตบ้านป่าหมาก ตำบลแม่ลาน้อย ห่างจากอำเภอไปทางทิศตะวันออกประมาณ 7 กิโลเมตร โดยมีทางแยกจากทางหลวงหมายเลข 108 ไปตามทางเข้าเหมืองแร่ เอส.พี.ไมน์นิ่ง ถ้ำนี้ลึกประมาณ 15 เมตร ภายในประกอบด้วยหินงอกหินย้อยที่สวยงามมาก

บ่อน้ำร้อนแม่หุ อยู่ในเขตตำบลแม่ลาน้อย ติดๆ กับเหมืองแร่ เอส.พี. ไมน์นิ่ง ทางด้านฝั่งลำห้วยแม่หุเป็นบ่อน้ำร้อนที่มีความร้อนสูงมาก สามารถต้มไข่ให้สุกได้

น้ำตกดาวดึงส์ อยู่เขตบ้านทุ่งรวงทอง ตำบลแม่ลาน้อย ห่างจากอำเภอประมาณ 6 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่สวยงามแห่งหนึ่ง

หมู่บ้านละว้า (ลัวะ) แม่ละอูบ ตำบลห้วยห้อม เป็นหมู่บ้านเขตติดต่อระหว่างอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่ลาน้อย และอำเภอแม่สะเรียง มีลักษณะวัฒนธรรม การสร้างที่อยู่อาศัย การแต่งกายและอุปนิสัยแตกต่างไปจากชาวไทยภูเขาเผ่าอื่นๆ และโดยที่ตั้งอยู่บนยอดดอยสูง ซึ่งมีทิวทัศน์สวยงาม การคมนาคมห่างจากอำเภอ 32 กิโลเมตร และสะดวก จึงเป็นที่แปลกตาแปลกใจแก่นักท่องเที่ยวมาก

บ้านกะเหรี่ยงห้วยห้อม ห่างจากบ้านละอูบประมาณ 4 กิโลเมตร ราษฎรเคร่งศาสนาและสุภาพอ่อนโยน เป็นหมู่บ้านที่ตั้งศูนย์พัฒนาชาวเขา ราษฎรจึงได้รับการพัฒนาให้สามารถทำผ้าจากขนแกะ การปลูกไม้ผลเมืองหนาวและอื่นๆ จึงเป็นหมู่บ้านตัวอย่างของชาวเขาทั่วไปได้เป็นอย่างดี

บ้านกระเหรี่ยงแม่สะก๊ะ อยู่ในเขตตำบลท่าผาปุ้ม ห่างจากอำเภอประมาณ 13 กิโลเมตร ปลูกบ้านเรือนแถบเชิงเขาแปลกตามาก ในฤดูแล้งจะมองเห็นภาพดอกไม้ป่า ใบไม้ เป็นสีส้ม สวยงามมาก มีแหล่งน้ำตกใกล้หมู่บ้าน ใช้เป็นที่พักผ่อนได้เป็นอย่างดี ราษฎรหมู่บ้านนี้ยังคงความเคยชินตามธรรมชาติ และลักษณะชาวเขาดั้งเดิมไว้ และไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงมากนัก

อำเภอแม่สะเรียง

วัดกิตติวงศ์ ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาลแม่สะเรียง เป็นที่ประดิษฐาน

พระบรมสารีริกธาตุที่พระครูกิตตินำมาจากวัดศรีสุพรรณ จังหวัดเชียงใหม่ และยังมีพระคัมภีร์โบราณค้นพบในถ้ำผาแดงริมฝั่งแม่น้ำสาละวินเมื่อ พ.ศ. 2511 จารึกประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของล้านนากับพม่า

ทุ่งดอกบัวตอง ดอยแม่เหาะ อยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 ตรงหลักกิโลเมตรที่ 84 เขตตำบลแม่เหาะ เป็นที่ตั้งของศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดแม่ฮ่องสอน ริมทางในช่วงนี้มีภูมิประเทศที่งดงามของภูเขาและทุ่งดอกบัวตองที่ตระการตาและเบ่งบานสะพรั่งในเดือนตุลาคม-ธันวาคม

บ้านกะเหรี่ยงพะมะลอ เป็นบ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง อยู่ในเขตตำบลบ้านกาศ ห่างจากตลาดแม่สะเรียงประมาณ 3 กิโลเมตร ชาวบ้านมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจ มีการทอผ้าและทำสิ่งประดิษฐ์ของเผ่าไว้จำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวด้วย

พระธาตุจอมมอญ อยู่ที่หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านกาศ เป็นปูชนียสถานที่มีลักษณะเป็นเจดีย์เก่าแก่ ถือกันว่าเป็นพระธาตุศักดิ์สิทธิ์และมีงานฉลองในเดือนกรกฎาคมของทุกปี

ถ้ำเง้า อยู่ที่หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านกาศ ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประดิษฐานอยู่ ระยะทางห่างจากอำเภอประมาณ 4 กิโลเมตร

วัดจองสูง หรือวัดอุทยารมณ์ ตั้งอยู่ในตัวอำเภอแม่สะเรียง เป็นวัดซึ่งมีสถาปัตยกรรมแบบเฉพาะของวัดในเขตแม่สะเรียงที่น่าสนใจวัดหนึ่งเห็นได้จากเจดีย์ทรงมอญเก่าแก่กว่า 100 ปี

วัดศรีบุญเรือง ตั้งอยู่ใกล้กับวัดจองสูง เป็นอีกวัดหนึ่งที่มีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่โบสถ์รูปทรงพม่าซึ่งฉลุลวดลายงดงาม

วัดแสนทอง ตั้งอยู่ในตัวอำเภอแม่สะเรียง มีสิ่งที่สำคัญคือพระแสนทอง พระพุทธรูปปางมารวิชัย หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ อันเป็นศิลปะสมัยเชียงแสนที่เก่าแก่และงดงามมากองค์หนึ่ง และที่วัดแสนทองนี้ยังประดิษฐานพระพุทธสิหิงค์ ชาวบ้านเรียกว่า "พระเพชร" หรือ "พระสิงห์หนึ่ง" อันเป็นที่เคารพสักการะของชาวเมืองแต่อดีต

อำเภอสบเมย

แม่สามแลบ แม่สามแลบเป็นชื่อของหมู่บ้าน ตั้งอยู่ริมแม่น้ำสาละวิน หรือที่ชาวบ้านเรียกว่าแม่น้ำคง อยู่ในเขตตำบลสบเมย ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 62 กิโลเมตร ตามเส้นทางหมายเลข 1194 เป็นแหล่งที่นักท่องเที่ยวนิยมไปล่องเรือตามลำน้ำสาละวิน ซึ่งมีลักษณะเป็นหุบเขาสูงชัน ฝั่งตรงกันข้าม เป็นเขตสหภาพพม่า บางช่วงมีหาดทรายขาวสะอาด ช่วงที่นิยมล่องคือช่วงแม่สามแลบถึงสบเมย ซึ่งเป็นจุดที่แม่น้ำเมยไหลมาบรรจบกับแม่น้ำสาละวิน และช่วงแม่สามแลบถึงอำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

หมู่บ้านสวยงามบ้านแม่สามาหลวง อยู่เขตตำบลสบเมย เป็นหมู่บ้านชาวเขาที่ตั้งอยู่กลางหุบเขาซึ่งราษฎรอยู่ร่วมกันอย่างสงบ ระยะทางจากที่ตั้งอำเภอสบเมยถึงหมู่บ้านประมาณ 32 กิโลเมตร เป็นทางรถยนต์ 27 กิโลเมตร และเดินเท้าประมาณ 5 กิโลเมตร

ล่องแก่งแม่เงา บ้านแม่เงา ตำบลแม่สวด เป็นเส้นทางคมนาคมทางน้ำที่เหมาะสำหรับการล่องแพเพื่อผจญภัยอย่างแท้จริง สภาพสองฝั่งยังคงเป็นธรรมชาติที่คงสภาพดีเยี่ยม นอกจากนี้ยังเหมาะแก่นักท่องเที่ยวที่ชอบกีฬาตกปลาด้วย ระยะทางจากตัวอำเภอทั้งทางรถยนต์รวมกับทางน้ำถึงบ้านสบอุมโล๊ะ ประมาณ 35 กิโลเมตร

น้ำตกแม่ริด อยู่ในเขตหมู่ที่ 1 ตำบลกองก๋อย เป็นน้ำตกขนาดกลางที่ยังคงสภาพธรรมชาติไว้ครบถ้วน มีความสวยงามพอสมควร และมีน้ำไหลตลอดปี ระยะทางประมาณ 58 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์และเดินเท้าประมาณ 3 กิโลเมตร

การล่องแพแม่น้ำปาย

แม่น้ำปาย เป็นแม่น้ำที่ใหญ่และยาวที่สุดของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เกิดจากทิวเขาถนนธงชัยและทิวเขาแดนลาวในเขตอำเภอปาย แล้วไหลลงมาทางทิศใต้ผ่านอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวิน (แม่น้ำคง) ในเขตรัฐคะยา สหภาพพม่า มีความยาวประมาณ180กิโลเมตร กว้างประมาณ 30 เมตร และลึกประมาณ 7 เมตร ท้องน้ำมีลักษณะเป็นกรวดทราย และในฤดูแล้งน้ำลึกประมาณ 1 เมตร ตลอดลำน้ำปายนี้มีช่วงที่สามารถล่องแพได้ 3 ช่วงด้วยกันคือ

1. ช่วงต้นลำน้ำปายถึงอำเภอปาย เริ่มต้นที่ห้วยช้างเผ่าหรือห้วยช้างแก้ว ห่างจากอำเภอปายตามระยะทางรถยนต์ประมาณ 16 กิโลเมตร ตามทางลำลองที่มุ่งสู่บ้านเวียงเหนือและบ้านศาลาเมืองน้อยแล้วเริ่มล่องลำน้ำปายใช้เวลาประมาณ 6 ชั่วโมงถึงสะพานเวียงเหนือหรือบ้านจอมพลใกล้ตัวอำเภอปาย

การล่องแพสายนี้ควรใช้เวลาอย่างน้อยที่สุด 1 วันเต็ม โดยต้องพักแรมในคืนก่อนการเดินทางและหลังจากการล่องแพแล้วอีก 1 คืน ตามรายการที่เหมาะสมที่สุดดังต่อไปนี้ :

วันแรก

08.00-12.00 น. - เดินทางจากเชียงใหม่โดยรถประจำทางสายเชียงใหม่-ปาย และพักรับประทานอาหารเที่ยงในอำเภอปาย

13.00-15.00 น. - เดินทางจากปาย-ห้วยช้างเผ่า หรือห้วยช้างแก้ว โดยรถยนต์เล็กท้องถิ่น และเดินเท้า ประมาณ 15 นาที ถึงลำน้ำปาย

15.30-17.30 น. - เริ่มล่องแพราว 2 ชั่วโมง แล้วเข้าฝั่งตั้งแคมป์พักริมลำน้ำปาย

วันที่สอง

18.30-12.30 น. - ล่องแพต่อจนเข้าเขตอำเภอปาย ขึ้นบกที่บ้านจอมพล หรือสะพานเวียงเหนือ ขึ้นรถท้องถิ่นเข้าอำเภอรับประทานอาหารเที่ยง

13.30-17.30 น. - เดินทางกลับเข้าเชียงใหม่โดยรถประจำทาง

2. ช่วงจากอำเภอปายถึงอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เริ่มต้นที่บ้านหมอแปง ห่างจากอำเภอปายโดยทางรถยนต์ประมาณ 30 กิโลเมตร ระยะทางการล่องแพทั้งหมดประมาณ 70 กิโลเมตร และต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 5 วันกว่าจะล่องถึงบ้านปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และต้องใช้แพถึง 2 ชุด เนื่องจากช่วงกลางของแม่น้ำปายมีจุดหนึ่งที่เป็นโตรกธารระดับน้ำต่างกันคล้ายกับเป็นน้ำตกซึ่งไม่สามารถล่องแพผ่านได้ ต้องขึ้นฝั่งข้ามเขาไปขึ้นแพชุดใหม่และล่องต่อ รายละเอียดการล่องแพช่วงนี้ควรติดต่อขอทราบจากนายอำเภอปาย ที่ว่าการอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3. ช่วงอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนถึงเขตชายแดนไทย-พม่า เริ่มต้นจากบ้านห้วยเดื่อ ตำบลผาบ่อง ซึ่งห่างจากตัวอำเภอเมืองประมาณ 6 กิโลเมตร และล่องถึงบ้านน้ำเพียงดิน ซึ่งเป็นเขตต่อแดนระหว่างไทยกับพม่า ปกติแล้วในช่วงนี้นิยมนั่งเรือหางยาวมากกว่าจะล่องแพ และจากจุดนี้ผู้ที่นิยมล่องไพรด้วยการนั่งบนหลังช้าง ก็สามารถทำได้เช่นกัน การล่องเรือในช่วงนี้เป็นที่นิยมกันมากในหมู่นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากทิวทัศน์ของฝั่งแม่น้ำมีความสวยงามและระดับน้ำก็ลดหลั่นกันตลอดทาง โดยใช้เวลาในการไปและกลับเพียง 2-3 ชั่วโมงเท่านั้น นอกจากนี้ ในกรณีที่ต้องการพักแรมด้วยการกางเต็นท์ก็อาจทำได้โดยขออนุญาตจากหัวหน้าด่านตำรวจที่น้ำเพียงดินเสียก่อน

ช่วงที่เหมาะสมที่สุดในการล่องแพแม่น้ำปายได้แก่ ช่วงเดือนตุลาคม-มีนาคม โดยติดต่อได้ที่ แม่ฮ่องสอนรีสอร์ท โทร. (053) 611406, ริมน้ำกลางดอยรีสอร์ท โทร. (053) 612142 และบริษัททัวร์ต่างๆในแม่ฮ่องสอน

งานประเพณี

งานประเพณีปอยส่างลอง หรืองานบวชลูกแก้ว เป็นประเพณีบวชเณรตามธรรมเนียมของชาวไทยใหญ่ ซึ่งถือว่าได้กุศลแรงกว่าการบวชพระ จัดให้มีขึ้นช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ช่วงปิดเทอมฤดูร้อน โดยชาวบ้านจะตกลงกันกำหนดวันนัดหมายให้ลูกหลานได้บวชเรียนพร้อมๆกัน มีการประดับประดาผู้ที่จะบวชเณรด้วยเครื่องประดับมีค่าอย่างสวยงามและประกอบพิธีบวชที่วัดก้ำก่อ ตรงข้ามทางขึ้นพระธาตุดอยกองมู

ประเพณีออกพรรษา หรืองานปอยเหลินซิบเอ็ด จัดขึ้นในเดือนสิบเอ็ด โดยระหว่างวันขึ้น 13-14 ค่ำ จะมีงานตลาดนัด ตลอดทั้งวันทั้งคืนเพื่อให้ชาวบ้านไปจับจ่ายซื้ออาหารและสิ่งของสำหรับเตรียมไปทำบุญที่วัดในวันขึ้น 15 ค่ำ ตอนเช้าจะมีการตักบาตรเทโวจากวัดพระธาตุดอยกองมูลงมาสู่วัดม่วยต่อ ตกกลางคืนจะมีการจุดประทีปโคมไฟตามบ้านเรือนและวัดวาอารามต่างๆมีการแห่ "จองพารา" หรือปราสาทสำหรับรับเสด็จพระพุทธเจ้าซึ่งตกแต่งประดับประดาอย่างสวยงาม มีการแสดงการละเล่นพื้นเมือง มหรสพต่างๆ และการ "หลู่เตนเหง" หรือการแห่เทียนพันเล่มด้วย

ประเพณีลอยกระทง หรืองานเหลินสิบสอง จัดขึ้นในวันเพ็ญเดือนสิบสอง โดยชาวบ้านจะจัดทำกระทงเล็กๆ ไปลอยตามแม่น้ำ มีการประกวดกระทงใหญ่ที่หนองจองคำ ซึ่งเป็นหนองน้ำสาธารณะกลางเมือง มีการแสดงมหรสพรื่นเริงตามบ้านเรือนจะมีการจุดประทีปโคมไฟสว่างไสว นอกจากนี้ยังมีการลอยกระทงสวรรค์ โดยนำกระทงที่จุดประทีปโคมไฟแล้วผูกติดกับลูกโป่งลอยขึ้นไปในอากาศ พิธีนี้จัดขึ้นที่วัดพระธาตุดอยกองมู

นอกจากนี้ ยังมีศิลปะที่น่าสนใจของชาวไตคือศิลปะการแสดงและดนตรีซึ่งแตกต่างจากของล้านนา และมักจะนำเข้ามาร่วมในงานบุญงานแห่ต่างๆ อยู่เสมอ อาทิ "ฟ้อนกิงกะหล่า" หรือฟ้อนกินรี ซึ่งได้รับความนิยมที่สุด ผู้แสดงจะใส่ปีกใส่หางบินร่ายรำ นอกจากนี้ยังมีการฟ้อนตัวสัตว์ต่างๆ ที่มีความเชื่อว่าอาศัยอยู่ที่ป่าหิมพานต์ เช่น ฟ้อนนก ฟ้อนปลา ฟ้อนผีเสื้อ ฟ้อนม้า เป็นต้น

"ฟ้อนโต" เป็นการแสดงที่นิยมกันอีกชุดหนึ่ง ตัวโตนั้นเชื่อกันว่าเป็นสัตว์ป่าในหิมพานต์ชนิดหนึ่ง มีเขาคล้ายกวางและมีขนยาวคล้ายจามรี มีลักษณะการร่ายรำคล้ายการเชิดสิงโตของจีน

นอกจากนี้ ยังมีการแสดงอื่นๆ อีกหลายชุด ได้แก่ ฟ้อนดาบ" หรือที่เรียกว่า ฟ้อนก้าแลว "ฟ้อนได" เป็นการฟ้อนต้อนรับผู้มาเยือน รำหม่อง"ส่วยยี" เป็นการรำออกท่าทางคล้ายพม่า และ "มองเซิง" เป็นการรำประกอบเสียงกลองมองเซิง

สถานที่พัก

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน (รหัสทางไกล 053)

กาแลเกสท์เฮ้าส์ 23 ถนนปางล้อนิคม ซอย 2 โทร. 611150 จำนวน 10 ห้อง ราคา 40-60 บาท

การ์เด้นท์เกสท์เฮ้าส์ 44/1 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 611519 จำนวน 19 ห้อง ราคา 50-150 บาท

โกลเด้นท์ ฮัท 253 หมู่ 1 ถนนมักกะสันติ โทร. 611544 จำนวน 15 ห้อง ราคา 150 บาท

จีนเกสท์เฮ้าส์ 6/1 ถ.ประชาอุทิศ โทร. 611662 จำนวน 6 ห้อง ราคา 40-350 บาท

ดอน เกสท์เฮ้าส์ 77/1 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611362 ราคา 20-100 บาท

ทานตะวัน เกสท์เฮ้าส์ 81 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 611364 จำนวน 9 ห้อง ราคา 200 บาท

ธารา แม่ฮ่องสอน 149 หมู่ 8 ตำบลปางหมู โทร. 611272, 611483 โทรสาร 611252 สำนักงานกรุงเทพฯ ติดต่อ โทร. 2619004 โทรสาร. 2619533-5 จำนวน 104 ห้องด ราคา 1,900-3,015 บาท

บัวตองวิลล่า 131 หมู่ 8 ต.ปางหมู โทร. 612201 โทรสาร 612201 จำนวน 40 ห้อง ราคา 200-350 บาท

ใบหยก ชาเลท์ 90 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611486 จำนวน 40 ห้อง ราคา 650-1,200 บาท

เพ็ญพรเฮ้าส์ 16/1 ถ.ผดุงม่วยต่อ ข้างโรงภาพยนต์เจริญผล โทร. 611577 โทรสาร 611577 จำนวน 10 ห้อง ราคา 200 บาท

เฟิร์น เกสท์เฮ้าส์ 87 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611374 จำนวน 7 ห้อง ราคา 80-100 บาท

มิตรนิยม 90/1 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611139 จำนวน 40 ห้อง ราคา 100-250 บาท

เมธี 55 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611121 จำนวน 39 ห้อง ราคา 150-250 บาท

แม่ฮ่องสอน เกสท์เฮ้าส์ 295 หมู่ 11 ถ.มักกะสันติ โทร. 612510 จำนวน 14 ห้อง ราคา 50-200 บาท

แม่ฮ่องสอนเม้าน์เท็นอินน์ 112 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611175, 611135 จำนวน 80 ห้อง ราคา 600-700 บาท

แม่ฮ่องสอน รีสอร์ท 24 บ้านห้วยเดื่อ ตำบลผาบ่อง สำนักงานในตัวเมือง โทร. 611504, 611406 โทรสาร 611504 เชียงใหม่ โทร. 251217-22 โทรสาร 251135 จำนวน 40 ห้อง ราคา 815-975 บาท

ริมน้ำกลางดอยรีสอร์ท 108 บ้านห้วยเดื่อ หมู่ 3 โทร. 612142 จำนวน 40 ห้อง บ้านพัก 6 หลัง บังกาโล 2 หลัง ราคา 400-750 บาท

สงวนสิน 31 ถนนสิงหนาทบำรุง โทร. 611241 จำนวน 20 ห้อง ราคา 70-120 บาท

สยามโฮเต็ล 23 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611148 จำนวน 25 ห้อง ราคา 120-280 บาท

สามหมอก วิลล่า บ้านห้วยเดื่อ ตำบลผาบ่อง โทร. 611478, 612524 จำนวน บังกาโล 8 หลัง ราคา 550-650 บาท

อิงดอย รีสอร์ท 109/1 หมู่ 8 ตำบลปางหมู โทร. 612074 จำนวน 8 ห้อง บังกาโล 8 หลัง ราคา 200 บาท

ฮอลิเดย์อินน์ แม่ฮ่องสอน 114/5-7 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 612108, 612212 โทรสาร 611524 กรุงเทพฯ ติดต่อ โทร. 5395154-6, 5398392 โทรสาร 5391256 จำนวน 144 ห้อง ราคา 2,354-4,120 บาท

อำเภอแม่สะเรียง

โกลเด้นท์ ปาย รีสอร์ท 285 หมู่ 1 ต.ปางหมู โทร. 612265-6 จำนวน 30 ห้อง ราคา 950 บาท

มิตรอารีย์ 158 ถนนแม่สะเรียง โทร. 681110, 681279 จำนวน 31 ห้อง ราคา 150-400 บาท

มิตรอารีย์เกสท์เฮ้าส์ ถนนเวียงใหม่ โทร. 681109, 681280 จำนวน 44 ห้อง ราคา 150-400 บาท

แม่สะเรียง เกสท์เฮ้าส์ 1 หมู่ 2 ถนนแหล่งพาณิชย์ โทร. 681203 จำนวน 16 ห้อง ราคา 50-100 บาท

แม่สะเรียงรีสอร์ท 41 ถนนแหล่งพาณิชย์ โทร. 681092 จำนวน 10 ห้อง ราคา 200 บาท

ริเวอร์ไซด์เกสท์เฮ้าส์ 85/1 ถนนแหล่งพาณิชย์ โทร. 681188 จำนวน 16 ห้อง ราคา 50-100 บาท

ริเวอร์ไซด์วิว (สาละวินทัวร์) 85 ถนนแหล่งพาณิชย์ โทร. 681055 จำนวน 8 ห้อง ราคา 50 บาท

อำเภอปาย

คิมเกสท์เฮ้าส์ อ.ปาย ราคา 30-40 บาท

บ้านพักรับรองของอำเภอปาย ที่ว่าการอำเภอ พักได้ 20 คน ติดต่อล่วงหน้าที่ที่ว่าการอำเภอปาย

บ้านพักรับรองเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย บ้านแม่นาเติง อ.ปาย มีบ้านพักหลายหลัง ติดต่อได้ที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย

ปายรีสอร์ท 89 บ้านผาคำ เวียงใต้ มีบังกาโล 6 หลัง ราคา 120 บาท

ปาย อิน เดอะ สกาย อ.ปาย จำนวน 16 ห้อง ราคา 60-80 บาท

เวียงปาย 26/4 ถ.รุ่งสิยานนท์ ต.เวียงใต้ จำนวน 15 ห้อง ราคา 80-100 บาท

สวิงเกสท์เฮ้าส์ 79 หมู่ 1 ซอยเขลางค์ 1 ต.เวียงใต้ จำนวน 5 ห้อง ราคา 60 บาท

อำเภอขุนยวม

บ้านฝรั่งเกสท์เฮ้าส์ 29/5 หมู่ 1 จำนวน 15 ห้อง ราคา 40-200 บาท

บ้านพักรับรองโครงการพัฒนาป่าบนที่สูง ต.แม่ยวมน้อย จำนวน 2 หลัง

มิตรขุนยวม 115 ถ.ราษฎร์บูรณะ โทร. 691057 จำนวน 18 ห้อง ราคา 60-100 บาท

อาหารการกิน

แม้ว่าแม่ฮ่องสอนจะเป็นจังหวัดเล็กๆ และอยู่สุดเขตชายแดนไทย แต่เรื่องอาหารการกินนั้นก็มีความสะดวกสบายไม่แพ้จังหวัดอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านรสชาติ และความหลากหลาย ในตัวเมืองแม่ฮ่องสอนเองมีทั้งร้านอาหารที่มีฝีมือลือชื่อ เช่น ร้านไข่มุก สวนอาหารเวียงคำ เป็นต้น ประเภทก๋วยเตี๋ยว ข้าวมันไก่ อาหารฝรั่ง โจ๊ก หรือข้าวราดแกงแบบง่ายๆ ก็เปิดบริการแต่เช้าตรู่ทุกวัน ในอำเภออื่นก็ไม่น้อยกว่าอำเภอเมืองนัก เช่น ที่อำเภอแม่สะเรียงก็มีร้านอาหารอินทิรา และทับทิม ค็อฟฟี่ช็อป ร้านข้าวซอยและก๋วยเตี๋ยวเนื้อที่อำเภอปาย เป็นต้น

นอกจากนี้ของกินที่ผู้เดินทางมายังจังหวัดแม่ฮ่องสอนมิควรพลาดโอกาสลิ้มชิมรสก็คือ "เขียดแลว" หรือกบภูเขา เขียดแลวนี้ไม่เคยมีปรากฏในพื้นที่อื่น นอกจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน และมีเฉพาะในฤดูหนาวเท่านั้น ลักษณะมีขนาดใหญ่ ขายาวเป็นพิเศษ เนื้อขาวละเอียดและรสชาติอร่อยกว่ากบหรือแม้กระทั่งเนื้อไก่ นิยมรับประทานด้วยการนำมาทอดกระเทียมพริกไทยมากกว่าทำอาหารชนิดอื่นๆ เขียดแลวนี้เคยจับ

ได้ขนาดใหญ่ที่สุดหนักถึงประมาณตัวละ 2 กิโลกรัม ปัจจุบันหายากขึ้นทุกที แต่ประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอนก็ได้พยายามศึกษาเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์อยู่ และเป็นที่มุ่งหวังว่า "เขียดแลว" จะกลายเป็นสินค้าออกที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในอนาคต

ร้านอาหาร

ไข่มุก 71 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611092
ซันนี่ไนท์ 59 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611159
นครปฐม ถนนขุนลุมประพาส
น้องป้อม 64 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611439
บ้านบัวตอง 34 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611187
ใบเฟิร์น 87 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611374
ใบหยกชาเลท์ 90 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611486
ไผ่เงิน 70 ถนนสิงหนาทบำรุง โทร. 611013
แม่ฮ่องสอนรีสอร์ท 24 บ้านห้วยเดื่อ ต.ผาบ่อง โทร. 611406
ริมน้ำกลางดอยรีสอร์ท บ้านห้วยเดื่อ ต.ผาบ่อง โทร. 612142
ร้านข้าวต้มเพียว ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611095
ร้านโจ๊กเสวย ในตลาดสดเทศบาล โทร. 611030
เวียงคำ 28 ถนนสิงหนาทบำรุง โทร. 611214
อ้อมคำ 5/1 ถ.ประชาอุทิศ โทร. 611457

ของที่ระลึก

ของที่ระลึกจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีทั้งประเภทของป่าที่หายาก อัญมณี ตลอดจนผลิตภัณฑ์สินค้าพื้นเมืองต่างๆ เช่น น้ำผึ้งแท้ ใบชา หมวกชาวไต (ชาวไทยใหญ่เรียกว่า กุ๊ป) ซึ่งมีลักษณะเป็นหมวกปีกกว้างใบกลม ตรงกลางยอดแหลมเหมือนเจดีย์ มู่ลี่ทำจากไม้ไผ่ เสื่อทอไทยใหญ่ ผ้าซิ่นไหม ลายและฝีมือพม่า อัญมณี เช่น ทับทิม หยก และยี่หร่า ผ้าทอ และเครื่องใช้ประเภทเสื่อ ผ้าฝีมือกะเหรี่ยง ประเภทของขบเคี้ยว เช่น แปะหล่อ เป็นต้น

ร้านขายของที่ระลึก

จันทร์เงิน ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611220
ทับทิม ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611134
ละออ ถนนสิงหนาทบำรุง โทร. 611014
ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ ถนนขุนลุมประพาส โทร. 611244
อัญมณี ถนนสิงหนาทบำรุง โทร. 612160

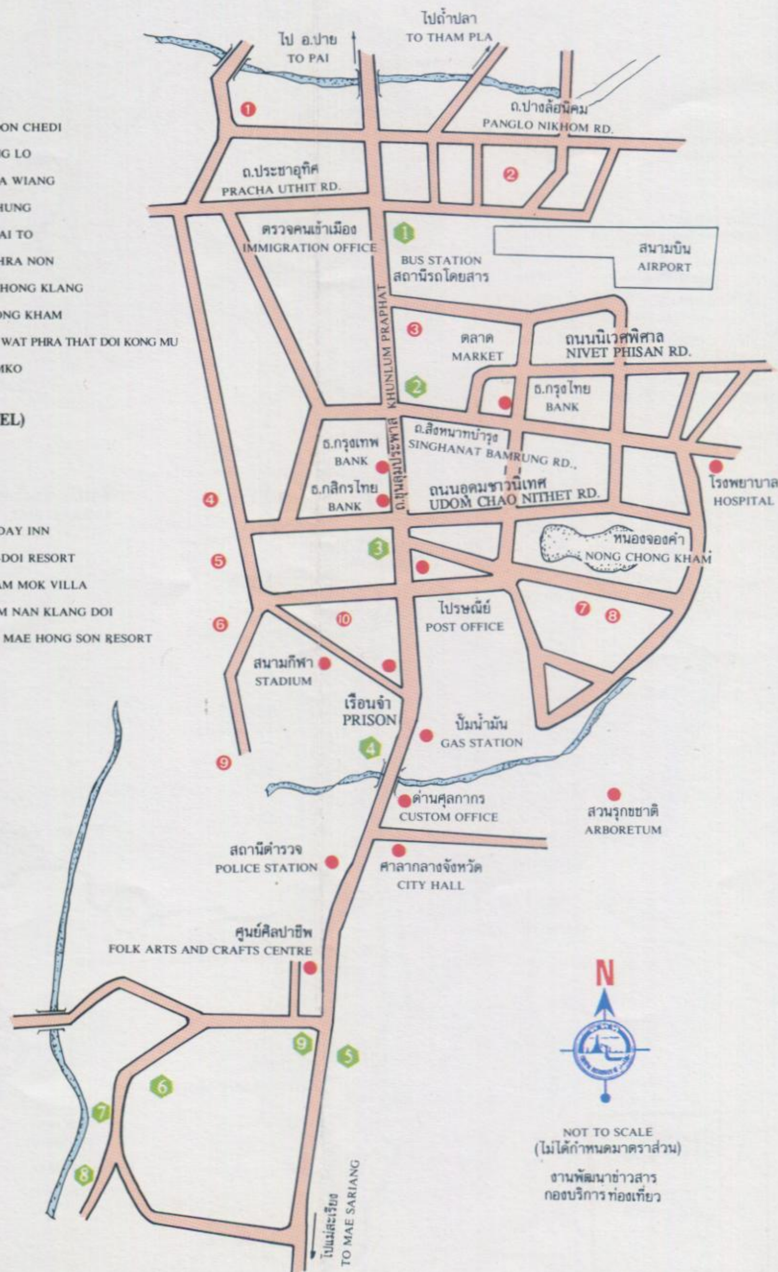
บริษัทนำเที่ยว

ดอน เอ็นเทอไพรซ 77/1 ถนนขุนลุมประพาส โทร. 612236 โทรสาร 611682
สิงห์ทราเวล 28 ถนนสิงหนาทบำรุง โทร. 611523 โทรสาร 611523, 611713
เอส เค ซี ทราเวล 179/2 ถ.เวียงใหม่ อ.แม่สะเรียง โทร. 681532

หมายเหตุ : *รายละเอียดเพิ่มเติมสอบถามได้จากสำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน ฝ่ายแผนและโครงการ โทร. (053) 611176*
: *สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โทร. (053) 611808 (ศูนย์ข่าวสารการท่องเที่ยว)*

งานพัฒนาข่าวสาร
กองบริการท่องเที่ยว

สิงหาคม 2536

แผนที่ตัวเมืองแม่ฮ่องสอน
MAE HONG SON CITY MAP
1 วัด (WAT)
1 วัดดอนเจดีย์ WAT DON CHEDI
2 วัดปางล้อ WAT PANG LO
3 วัดหัวเวียง WAT HUA WIANG
4 วัดไม้ฮุง WAT MAI HUNG
5 วัดม่วยต่อ WAT MUAI TO
6 วัดพระนอน WAT PHRA NON
7 วัดจองกลาง WAT CHONG KLANG
8 วัดจองคำ WAT CHONG KHAM
9 วัดพระธาตุดอยกองมู WAT PHRA THAT DOI KONG MU
10 วัดก่ำก่อ WAT KAMKO
โรงแรม (HOTEL)
1. สยาม SIAM
2. เมธี METHI
3. ใบหยก BAIYOK
4. ฮอลิเดย์อินน์ HOLIDAY INN
5. อิงดอยรีสอร์ท ING-DOI RESORT
6. สามหมอกวิลล่า SAM MOK VILLA
7. ริมน้ำกลางดอย RIM NAN KLANG DOI
8. แม่ฮ่องสอนรีสอร์ท MAE HONG SON RESORT
9. ธารา TARA
ไป อ.ปาย
TO PAI
ไปถ้ำปลา
TO THAM PLA
ถ.ปางล้อนิคม
PANGLO NIKHOM RD.
ถ.ประชาอุทิศ
PRACHA UTHIT RD.
ตรวจคนเข้าเมือง
IMMIGRATION OFFICE
BUS STATION
สถานีรถโดยสาร
สนามบิน
AIRPORT
ถ.ขุนลุมประพาส KHUNLUM PRAPHAT
ตลาด
MARKET
ถนนนิเวศพิศาล
NIVET PHISAN RD.
ธ.กรุงไทย
BANK
ธ.กรุงเทพ
BANK
ถ.สิงหนาทบำรุง
SINGHANAT BAMRUNG RD.
ธ.กสิกรไทย
BANK
ถนนอุดมชาวนิเทศ
UDOM CHAO NITHET RD.
โรงพยาบาล
HOSPITAL
หนองจองคำ
NONG CHONG KHAM
ไปรษณีย์
POST OFFICE
สนามกีฬา
STADIUM
เรือนจำ
PRISON
ปั้มน้ำมัน
GAS STATION
ด่านศุลกากร
CUSTOM OFFICE
สวนรุกขชาติ
ARBORETUM
สถานีตำรวจ
POLICE STATION
ศาลากลางจังหวัด
CITY HALL
ศูนย์ศิลปาชีพ
FOLK ARTS AND CRAFTS CENTRE
ไปแม่สะเรียง
TO MAE SARIANG
N
NOT TO SCALE
(ไม่ได้กำหนดมาตราส่วน)
งานพัฒนาข่าวสาร
กองบริการท่องเที่ยว

แผนที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
MAP OF MAE HONG SON

ระยะทาง

DISTANCE

เชียงใหม่-ปาย CHIANG MAI-PAI	137 กม. 137 kms.
ปาย-อ.เมือง PAI-AMPHOE MUANG	111 กม. 111 kms
อ.เมือง-ขุนยวม AMPHOE MUANG-KHON YUAM	67 กม. 67 kms.
ขุนยวม-แม่ลาน้อย KHUN YUAM-MAE LA NOI	67 กม. 67 kms.
แม่ลาน้อย-แม่สะเรียง MAE LA NOI-MAE SARIANG	30 กม. 30 kms.
แม่สะเรียง-สบเมย MAE SARIANG-SOP MOEI	28 กม. 28 kms.
แม่สะเรียง-เชียงใหม่ MAE SARIANG-CHIANG MAI	191 กม. 191 kms.

1226
ถ้ำแม่ละนา
MAE LANA CAVE
หมู่บ้านแม้วป่าแปก
MEO VILLAGE
PLA CAVE
ถ้ำปลา
ถ้ำน้ำลอด
NAM LOT CAVE
พระตำหนักปางตอง
PANG TONG PALACE
น้ำตกผาเสือ
PHA SUA WATERFALL
1095
AMPHOE PAI
อ.ปาย
HUAI NAM DANG
ห้วยน้ำดัง
แม่น้ำปาย
PAI RIVER
อ.แม่ฮ่องสอน
AMPHOE MAE HONG SON
บ้านปางหมู
BAN PANG MU
เขื่อนผาบ่อง
PHA BON DAM
น้ำพุร้อนผาบ่อง
PHA BONG HOT SPRING
น้ำตกหมอแปง
MO PANG WATERFALL
ไปอ.แม่แตง จ.เชียงใหม่
TO MAE TAENG, CHIANG MAI
น้ำตกม่วงสร้อย
MUANG SOI WATERFALL
1265
น้ำตกแม่สุริน
MAE SURIN WATERFALL
1263
บัวตองดอยแม่อูคอ
WILD SUNFLOWER FIELD, DOI MAE U-KHO
จังหวัดเชียงใหม่
CHIANG MAI
อ.ขุนยวม
AMPHOE KHUN YUAM
สหภาพพม่า
THE UNION OF MYANMAR
น้ำพุร้อนหนองแห้ง
NONG HAENG HOT SPRING
108
แม่น้ำสาละวิน
SALAWIN RIVER
น้ำตกดาวดึงส์
DAO DUNG WATERFALL
อ.แม่ลาน้อย
AMPHOE MAE LA NOI
1270
ไป อ.ฮอด จ.เชียงใหม่
TO HOT, CHIANG MAI
หมู่บ้านกะเหรี่ยงพะมะลอ
PHA-MA-LO KAREN VILLAGE
อ.แม่สะเรียง
AMPHOE MAE SARIANG
108
ทุ่งบัวตองดอยแม่เหาะ
WILD SUNFLOWER FIELD, DOI MAE HO
แม่สามแลบ
MAE SAMLAEP
1194
N
อ.สบเมย
AMPHOE SOP MOEI
1085
NOT TO SCALE
ไม่ได้กำหนดมาตราส่วน
งานพัฒนาข่าวสาร
กองบริการท่องเที่ยว

ไป อ.ท่าสองยาง จ.ตาก
TO THA SONG YANG, TAK

TAK
จังหวัดตาก